# ایران

• چهارشنبه ۱۲ آذر ۱۴۰۴
• ۱۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷
• ۳ دسامبر ۲۰۲۵
• سال سی‌ویکم
• شماره ۸۹۰۱
• ۲۰ صفحه
• قیمت در سراسر کشور: ۱۰۰۰۰ تومان

Iran Newspaper
ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

رئیس مجلس در پاسخ به سؤال خبرنگار «ایران»:

## تفاهم دولت و مجلس را بر استیضاح ترجیح می‌دهم

۳

هشدار وزیر صمت به مونتاژکاران خودرو:

## افزایش قیمت دهید، در تعرفه واردات بازنگری می‌کنیم

۱۰

رئیس جمهوری در جمع صمیمی توان‌یابان:

# مردم را نباید به خودی و غیرخودی تقسیم کرد

President.ir

«ایران» نقش سه ضلعی مردم، علم و سیاست در عبور از یک بحران ملی را بررسی کرد

# «آب» را جور دیگر باید دید

**روایت مردم**
جامعه چه نگرانی‌هایی درباره کم‌آبی دارد؟

**تحلیل کارشناسان**
صاحب‌نظران چه هشدارهایی نسبت به آینده می‌دهند؟

**سیاست‌گذاری دولت**
پاستور چگونه به بحران پاسخ می‌دهد؟

۱ ۸ ۱۸

آیین اختتامیه چهل‌وسومین جشنواره جهانی فیلم فجر در شیراز برگزار شد

## سینمای ایران آماده گام‌های بلندتر

سید عباس صالحی: باید با همکاری‌های بین‌المللی به سمت تولیدات مشترک رفت

۲۰

نگاهی به اقدامات وزارت نیرو برای افزایش بازده نیروگاه‌های حرارتی

## تولید برق در آستانه رکوردشکنی

۱۶

حسین عبده تبریزی در یادداشت اختصاصی تحلیل کرد

## چرا ارز در ایران چند نرخی است؟

۹

مهدی کرمپور، کارگردان سینما در گفت‌وگو با «ایران»:

## جشنواره باید فرصتی برای جریان‌های جدید باشد

حضور در جشنواره جهانی فیلم فجر را وظیفه فرهنگی خود می‌دانم. چندبار برای داوری دعوت شـدم اما قبول نکردم. امسال شرایط فرق کرده. حس کردم تحریم فرهنگی برای هنر و مردم خطرناک اسـت.

۱۹ ۲۰

منصور بیجار از تغییرات استان در دولت چهاردهم می‌گوید

## سیستان و بلوچستان از آشتی اجتماعی تا توسعه مرزی

۱۴

تب داغ جام جهانی با مشخص شدن قرعه تیم‌ها بالا می‌گیرد

## اکران تریلر سیاسی قرعه‌کشی در آمریکا

۱۲

رئیس جمهوری روز گذشته در آیین گرامیداشت روز جهانی افراد توان‌یاب، با اشاره به سخنان دو نفر از حاضران، اظهارکرد: «آنچه امروز اینجا از توانمندی‌ها و خلاقیت‌های شما، حتی در مقایسه با کسانی که هیچ معلولیتی ندارند، دیدم و شنیدم، درس آموزنده‌ای بود که مصداق دقیق عنوان کتابی بود که به من هدیه دادید؛ یعنی کتاب «اتفاقات بد معدن طلاست.»

به گزارش ایرنا، مسعود پزشکیان با بیان اینکه «آغاز به کار دولت چهاردهم، از همان روز اول، با اتفاقات بد و ناگوار همراه بود»، افزود: «شاید اگر این اتفاقات بد نبود، ما متوجه بسیاری از فرصت‌ها و ظرفیت‌ها نمی‌شدیم و کار را به روال معمول پیش می‌بردیم، اما امروز این آگاهی و عزم در همه دولت و دستگاه اجرایی ایجاد شده که باید از همه ظرفیت‌ها و به خصوص ظرفیت و مشارکت مردم، برای حل مشکلات بهره گرفت؛ لذا سعی کرده‌ایم به مشکلات به عنوان معدن طلا نگاه کنیم.»

وی با اشاره به برنامه دولت برای بسیج حداکثری ظرفیت‌های مردمی در قالب طرح محله‌محوری تصریح کرد: «در جنگ ۸ ساله همه دنیا پشت سر رژیم جنایتکار بعثی ایستادند، به این امید که نظام نوپای جمهوری اسلامی را به شکست بکشانند، اما پشتیبانی مردم از نظام و انقلاب مانع تحقق نیات شوم آنها شد؛ رژیم صهیونیستی و آمریکا نیز با همین خیال باطل که با چند روز بمباران می‌توانند مردم را علیه جمهوری اسلامی به خیابان بکشانند، به کشور حمله کردند، اما مردم بار دیگر کنار کشور و نظام خود ایستادند و توطئه‌های آنها را خنثی کردند.»

رئیس جمهوری با تأکید بر اینکه «خودمان را موظف می‌دانیم تا کنار مردم و دست در دست یکدیگر مشکلات را رفع و عزت و استقلال کشور را اعتلا بخشیم»، گفت: «اگر کسی تصور کند که می‌توان بدون پشتیبانی، حضور و مشارکت مردم مشکلات را رفع کرد، تصور غلطی دارد، اما اگر به مردم، فارغ از جنسیت، زبان و قومیت تکیه کنیم، هیچ مشکلی غیرقابل حل نیست؛ اما نباید مردم را به خودی و غیرخودی تقسیم کرد. این مردم به دنبال عزت، افتخار و سربلندی کشورشان هستند.»

پزشکیان با اشاره به اینکه «در دولت چهاردهم با کمک مردم در حال سامان دادن مشکلات و بویژه ناترازی‌ها هستیم»، اظهارکرد: «متأسفانه توسعه نامتوازن مشکلات زیادی برای کشور ایجاد کرده که امروز در تلاش هستیم با مشارکت و کمک مردم این مشکلات را رفع کنیم. به خصوص برای بهبود وضعیت برای افراد توان‌یاب هر چه در توان داریم به کار گرفته‌ایم، البته قطعاً دولت به تنهایی قادر به رفع همه مشکلات نیست، اما با حضور و مشارکت مردم می‌توانیم هر مشکلی را برطرف کنیم.»

رئیس جمهوری در ادامه با اشاره به مشارکت مؤثر مردم در نهضت اجرای عدالت در عرصه آموزش اظهارکرد: «در سفرهای استانی و برنامه‌های مرتبط با نهضت توسعه عدالت آموزشی با مشارکت مردم، صحنه‌هایی می‌بینیم که اشک را بر صورت ما جاری می‌کند. مادری که فرزند خود را در تصادف از دست داده و با وجود نداشتن خانه، دیه فرزندش را صرف ساخت مدرسه می‌کند و موارد مشابه فراوانی که نشان می‌دهد اگر به مردم تکیه کنیم، هیچ مشکلی غیرقابل حل نیست.»

پزشکیان در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به سخنان وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و نیز رئیس سازمان بهزیستی درباره برنامه‌های جاری برای متناسب‌سازی شرایط برای حضور بیش از پیش و مؤثرتر افراد توان‌یاب در میان مردم و جامعه افزود: «این نگاه حاکی از اعتماد و تکیه مسئولان مرتبط به توان و ظرفیت‌های شماست و اگر در همه بخش‌های جامعه ساری و جاری شود، ظرفیت عظیمی خلق خواهد شد که با انگیزه به دنبال حل مشکلات و بهبود وضعیت است.»

رئیس جمهوری با بیان اینکه «ما در برابر توانمندی‌ها و از آن بالاتر قدرت اراده و پشتکار شما توان‌یابان سر تعظیم فرود می‌آوریم»، تصریح کرد: «دشمن بداند که با تجهیزات و هواپیما نمی‌تواند یک ملت مصمم، مقاوم و ایستاده را تسلیم و خواسته‌های خود را به او تحمیل کند؛ ما با کمک شما ایستاده‌ایم تا کشور عزیزمان را هر چه بهتر بسازیم و از خداوند می‌خواهم به ما در حل مشکلات کمک کند تا شرمنده مردم و شما نباشیم.»

پیش از سخنان رئیس جمهوری، وزیر تعاون و رئیس سازمان بهزیستی در سخنانی، رویکرد، برنامه‌ها و اقدامات مرتبط با توان‌بخشی و نیز تسهیل و تمهید زمینه‌های حضور مؤثرتر اجتماعی افراد توان‌یاب در عرصه اجتماعی را تشریح کردند.

همچنین با حضور رئیس جمهوری از ۸ نفر از برگزیدگان توان‌یاب و نیز افراد فعال در حوزه توانبخشی به این افراد، تجلیل به عمل آمد.

۲ نفر از توان‌یابان نیز که با کمک‌های توانبخشان سازمان بهزیستی بر معلولیت‌های خود غلبه کرده و به موفقیت‌های چشمگیر اجتماعی نائل شده بودند نیز در حضور رئیس جمهوری تجربیات خود را تشریح کردند و یکی از آنان کتاب تألیف شده خود با عنوان «اتفاقات بد معدن طلاست» را به رئیس جمهوری هدیه داد.

## تأکید عارف بر آسیب‌شناسی درباره عملکرد صنعت بیمه

معاون اول رئیس جمهور دیروز در همایش ملی و سیزدهمین «همایش بین‌المللی بیمه و توسعه» که به مناسبت ۱۳ آذر روز بیمه برگزار شد، با اشاره به اینکه «از نظر فرهنگی در زمینه صنعت بیمه خیلی فعالیت نکرده‌ایم و هنوز مردم از این صنعت، مصونیت بخشی دراز مدت را تلقی نمی‌کنند و برداشت اجباری بودن از بیمه دارند»، تأکید کرد: «باید در زمینه فرهنگ‌سازی و توجیه مردم در مورد اهمیت صنعت بیمه تلاش بیشتری کنیم تا به سمتی برویم که اجباری بودن از بیمه کنار گذاشته شده و کسی که می‌خواهد فعالیتی را شروع کند، بیمه را در اولویت قرار دهد.» معاون اول رئیس جمهور با تأکید بر لزوم بازنگری در قوانین بیمه، گفت: «قوانین بیمه شامل شرایط جنگی نمی‌شود، در حالی که ما در یک منطقه جنگی قرار داریم و در کشور ما جنگ ۸ ساله و یک جنگ ۱۲ روزه و درگیری‌های مقطعی رخ داده است. پس چرا نباید موضوع جنگ در بیمه دیده شود؟»

### عیادت از سقاب اصفهانی

معاون اول رئیس جمهور روز گذشته با حضور در بیمارستان محل بستری شدن اسماعیل سقاب اصفهانی، از معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی که بر اثر تألمات روحی ناشی از درگذشت همسر و دخترش بستری شده است، عیادت کرد. به گزارش ایرنا، محمدرضا عارف با تسلیت مجدد به سقاب اصفهانی، برای وی آرزوی صبر در برابر این مصیبت تلخ و برای فرزندانش آرزوی سلامتی و بهبودی کرد. عارف از اقدام اخلاقی، ارزشمند و خیرخواهانه سقاب اصفهانی برای آمادگی در زمینه اهدای اعضای بدن فرزندش که دچار مرگ مغزی شد، تمجید کرد. حجت‌الاسلام والمسلمین محسن قمی معاون ارتباطات بین‌الملل دفتر مقام معظم رهبری، علی مدنی‌زاده وزیر اقتصاد، سیدکامل تقوی‌نژاد دبیر هیأت دولت و الیاس حضرتی رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت نیز در این عیادت حضور داشتند.

«ایران» نوع مواجهه دولت چهاردهم با مسأله آب را بررسی می‌کند

## بازگشت به منطق سرزمینی و تاریخی

«کم‌آبی» یکی از عجیب‌ترین واژه‌هایی است که سال‌های اخیر باب شده است. عجیب است، زیرا ایران در طول تاریخ خود همیشه با کم‌آبی دست و پنجه نرم کرده است. اتفاقاً ایران در طول تاریخ سرزمینی خشک و کم‌آب شمرده می‌شده، اما فقط در دوران معاصر است که با پدیده «کم‌آبی» روبه‌رو شده است. اگر یکی از نیاکان ما از ۲۰۰ یا ۶۰۰ سال پیش به امروز بیاید و به او گفته شود که با مشکل «کمبود آب» مواجه هستیم، احتمالاً با تعجب خواهد گفت: «خب، اینکه طبیعی است، در سرزمین ایران همیشه آب کمی بوده است، اما ایرانیان دچار «کمبود» آب نمی‌شدند.» پاسخ این نیای ما درست است. به همین دلیل باید از خود بپرسیم چرا ایران امروز به یک سرزمین «کم آب» بدل شده است؟ باید بپرسیم چرا امروز ایران با مشکل کمبود آب مواجه است، درحالی که در قرن‌های دور، یعنی زمانی که نه سدسازی وجود داشت، نه ایستگاه‌های پمپاژ آب، نه شیرین‌سازی و نه لوله‌کشی، ایران «کمبود آب» نداشته است؟ پاسخ به این سؤال اصلاً این نیست که خب! امروز جمعیت به مراتب زیادتری نسبت به دیگر اعصار و قرون در این سرزمین زندگی می‌کنند. این پاسخ نه تنها درست نیست، بلکه گمراه کننده است. پاسخ درست به این پرسش که چرا امروز ایران به مسأله «کمبود آب» دچار شده است، درحالی که همیشه آب در این سرزمین کمیاب بوده است، این است که «منطق آب» در این سرزمین تغییر کرده است. منطق آب و منطق مدیریت آب در گذشته به گونه‌ای بود که باوجود کم‌آبی طبیعی این سرزمین، ایرانیان می‌توانستند زندگی کنند. امروز، درست است که ایرانیان می‌توانند سدهای بتنی بزرگ بسازند و هزاران کیلومتر لوله‌کشی کنند، اما به دلیل «برهم خوردن منطق تاریخی آب» ناتوان از مدیریت این مایه حیات هستند.

### منطق چهارضلعی آب در تاریخ ایران

ایران در طول تاریخ خود همواره سرزمینی کم‌آب بوده است. پس مردم چگونه توانستند در این سرزمین داوم بیاورند و نه فقط زندگی کنند، بلکه یکی از بزرگ‌ترین امپراطوری‌های تاریخ را در همین سرزمین بنا کنند؟ پاسخ در «منطق چهارضلعی آب در تاریخ ایران» نهفته است. ایرانیان با این منطق، همان اندک آبی را که در اختیار داشتند، به گونه‌ای مدیریت و توزیع می‌کردند که نه تنها به همه کارها و نیازهای‌شان برسد، بلکه دچار «کمبود آب» هم نشوند. منطق آب در تاریخ ایران، چهاربخش داشت: یکم؛ پذیرش اصل کمیابی آب، دوم؛ مدیریت محلی آب، سوم؛ اقتصاد کشاورزی و چهارم؛ فرهنگ همکاری و مشارکت اجتماعی. توضیح اصل اول این منطق، یعنی «پذیرش اصل کمیابی آب» به این معنی است که ایرانیان در طول تاریخ این سرزمین، پذیرفته بودند که اساساً آب در ایران یک کالای بشدت کمیاب است. و چون مانند امروز از ظرفیت صنعتی یا دلارهای نفتی هم برخوردار نبودند که از این سرکشور به آن سرکشور لوله بکشند، به تدریج آموختند که باید با همین آب موجود سر کنند و خود را با آن تطبیق بدهند. درباره «مدیریت محلی آب»، واقعیت این است که در طول تاریخ این سرزمین، آب همواره خصلتی محلی داشته است. به این معنی که آب موجود در هر منطقه، اعم از منطقه زیستی یا حوضه آبریز، فقط در همان منطقه توزیع و درهمان منطقه مصرف می‌شد. از جابه‌جایی بین حوضه‌ای آب خبر نبود و جابه‌جایی‌ها از طریق کانال‌ها با تکیه بر منطق دقیق اجتماعی رقم می‌خورد. به دیگر سخن، این قدرت سیاسی مثلاً شاهان یا شاهزادگان نبود که تصمیم بگیرند آب به فلان روستا و شهر برود و برای همین کیلومترها کانال حفر کنند. مدیریت آب به طور تقریباً کاملی مستقل از قدرت سیاسی و اجرایی رقم می‌خورد. تا پیش از اصلاحات ارضی در پیش از انقلاب اقتصاد ایران برپایه کشاورزی بود و از آنجا که محصولات کشاورزی، تنها منبع تولید و خلق ثروت در کشور محسوب می‌شد، بنابراین همواره این مسأله رعایت می‌شد که بیشترین سهم آب را باید به حوزه‌ای از اقتصاد اختصاص داد که بیشترین بازدهی را برای کشور داشته باشد. بخش‌های اول تا سوم منطق مدیریت و توزیع آب در ایران، شامل سیاست و مدیریت و اقتصاد و طبیعت یا جغرافیا می‌شود. آنچه این بخش‌های سه گانه را به هم مرتبط می‌کرد و اساساً زمینه کار مشترک مردم حاضر در این بخش‌ها را مهیا می‌کرد، فرهنگ همکاری و مشارکت اجتماعی بود. ایرانیان در طول تاریخ یاد گرفتند چگونه برپایه این فرهنگ همکاری و مشارکت اجتماعی تقسیم کار کنند؛ یعنی چه کسی باید قنات‌ها را حفر کند، چه کسی باید از آن مراقبت کند، چه کسی باید هزینه حفر قنات را بدهد و در نهایت اینکه چه کسی و به چه مقدار باید از آبی که با قنات از کوه‌ها به روستاها منتقل می‌شود، بهره ببرد.

### اضلاع مدیریت آب در دوره معاصر

در دوره معاصر، یعنی از قبل از انقلاب که اولین چاه‌های عمیق در کشور حفر شد یا اولین سدهای بتنی بلند در ایران ساخته شد، یک اتفاق مهم در توزیع و مدیریت آب در ایران اتفاق افتاد. آن اضلاع چهارگانه موضوع آب که در یک فرآیند طولانی مدت تاریخی به یک سنت دیرپا در ایران تبدیل شده بود و همین سنت، قوام و دوام این جامعه را تضمین می‌کرد، با مداخله‌های دولت مرکزی، از میان رفتند و به جای همه آنها، دو عامل با دو منطق خاص خود قرار گرفت. یعنی به جای مدیریت محلی آب که مبتنی بر اقتصاد کشاورزی بود و با فرهنگ همکاری و مشارکت اجتماعی ایرانیان با یکدیگر پیوند می‌یافتند، مدیریت دولت و اقتصاد سیاسی قرار گرفتند. دولت به عنوان فعال مایشا، خود را متولی مدیریت و توزیع آب در کشور می‌دانست و دیگر سهم و حقی برای مشارکت اجتماعی و محلی قائل نبود. نظم و نسق‌های گذشته از میان رفت و به جای مشارکت‌های محلی و مردمی برای مدیریت توزیع آب، کارگران و کارمندان دولت بویژه شرکت‌های آب منطقه‌ای قرار گرفتند. مسأله بسیار مهم در این تحول، این بود که دولت دیگر به «پذیرش اصل کمیابی آب» که اولین اصل منطق آب در گذشته بود قائل نبود. حالا دولت هم لوله داشت، هم می‌توانست چاه‌های عمیق حفر کند و هم سدهای بزرگ بسازد که پشت آنها میلیون‌ها مترمکعب آب جمع می‌شد. نکته مهم دیگر اینکه اصل محلی بودن آب در ایران هم به فراموشی سپرده شد. حالا دولت‌ها می‌توانستند از سدها و از هر جای دیگری که می‌خواستند به هر جای دیگری آب ببرند. سنت‌های تاریخی حوضه‌های آبریز در ایران به هم ریخت و به جای نظم‌های اجتماعی و محلی خود جامعه درباره آب، مدیریت از بالا به پایین، یعنی از دولت به جامعه جایگزین شد. بعدها که صنایع گسترش یافتند، اهمیت اقتصادی آب بیشتر مشخص شد و زین پس آب به مسأله‌ای اقتصادی-سیاسی تبدیل شد، یعنی مسأله‌ای که در آن ذی‌نفعان بر پایه قدرت سیاسی و اقتصادی خود چانه‌زنی می‌کنند، نه بر پایه حق تاریخی، حق اجتماعی و حق ملی برخورداری آب. به هم خوردن نظم تاریخی مدیریت و توزیع آب در ایران و جایگزین شدن با مدیریت و قدرت دولتی و اقتصاد سیاسی آب، باعث شد که ایران با بحران «کم‌آبی» مواجه شود. ایران همیشه کم‌آب بود، اما مسأله این بود که ایرانیان با تکیه بر تجربه‌های تاریخی خود توانسته بودند فرهنگ، مدیریت و اقتصاد خاص خود را برای مقابله با این کم‌آبی پیدا کنند. اما وقتی این فرهنگ و تاریخ و مدیریت به هم خورد، «کم‌آبی» به مسأله‌ای دائمی تبدیل شد. بنابراین، «کم‌آبی» نه واقعیتی عینی و مسأله‌ای واقعی، بلکه بیش از هر چیز یک برساخته ذهنی است، برساخته ذهنی برای پوشاندن این حقیقت که نظام مدیریتی جدید و اقتصاد سیاسی جدید آب، نتوانسته است به رغم برخورداری از دلارهای نفتی و توان لوله‌کشی و ساخت آب شیرین‌کن، آب را در این سرزمین به خوبی توزیع کند.

### دولت کجاست؟

این که رئیس جمهوری بارها اعلام کرده است که «با ادامه این وضعیت» شاید حتی مجبور شویم تهران را تخلیه کنیم، یا گفت که «با ادامه این وضعیت درباره آب» نمی‌شود ادامه داد، ناظر بر اینکه مسعود پزشکیان به عنوان رئیس دولت چهاردهم دریافته است که مشکل ایران «کمیابی آب» نیست، اختلال در منطق تاریخی مدیریت آب است. دو مثال دیگر هم برای اثبات این امر وجود دارد. در تابستان امسال دولت برای مقابله با کمبود آب تهران، ۸ هزار میلیارد تومان اختصاص داد تا از سد طالقان به تهران لوله کشیده شود و بخشی از نیاز آب مرکز کشور تأمین شود. اما پزشکیان بعداً اعلام کرد «باوجود اینکه ۸ هزار میلیارد تومان برای این طرح اختصاص دادیم، اما مشکل کم آبی تهران هنوز حل نشده است.» البته روشن است که ۸ هزار میلیارد تومان، آن هم در وضعیت فعلی مضیقه مالی کشور چه رقم بزرگی است و رقمی که نتوانست مشکل آب تهران را حل کند. بماند از اینکه قبلاً هم یک خط لوله از این سد به تهران وجود داشت و این خط دوم بود و بگذریم از اینکه اگر همه آب سد طالقان به تهران انتقال پیدا کند، آب قزوین و دشت قزوین را باید از کجا تأمین کرد؟ و همه اینها درحالی است که اساساً خود سد طالقان مانند همه سدهای کشور با کمبود آب روبه‌رو است. مثال دوم هم این واقعیت است که دولت طرح‌های شیرین‌سازی آب دریا و انتقال آن به تهران و دیگر شهرها را هم بررسی کرده است. اما به قول پزشکیان، وقتی آب از دریای خزر یا هر دریای دیگر شیرین شود و به تهران منتقل شود، قیمت هر مترمکعب آب ۵۰۰ هزار تومان خواهد بود. در این صورت، آیا صنایع، شرکت‌ها، اداره‌ها و حتی مردم حاضر خواهند بود برای هر بار خالی کردن مخزن آب دستشویی، ۵۰۰ هزار تومان هزینه کنند؟ اینها غیر از مشکلات محیط زیستی است که طرح‌های انتقال آب برای کشور دارند و اینها غیر از این است که هزینه انتقال آب از خلیج فارس به اصفهان، به قیمت سال ۱۳۹۶ حدود ۵ میلیارد دلار برآورد شده بود، این پول را باید از کجا تأمین کرد؟ این مثال‌ها و اساساً این واقعیت که بزرگی و اهمیت مسأله آب در ایران امروز، خود را بر هر ذهن و هر سازمان و هر مدیری تحمیل کرده است، باعث شده است که دولت چهاردهم متوجه این واقعیت بشود که مسأله آب در ایران، «کمبود آب» نیست، مسأله به هم خوردن منطق نظم تاریخی مدیریت آب در ایران است و تا زمانی که ایرانیان نتوانند همچون اسلاف و نیاکان خود، شیوه جدیدی از مدیریت آب برای این سرزمین کم آب کشف یا خلق کنند که مبتنی بر فرهنگ و اقتضائات جامعه، مدیریت و مشارکت محلی و البته دارای انطباق جدی با طبیعت و جغرافیای این سرزمین نباشد، نمی‌توانند مسأله «کم‌آبی» را حل کنند.

### دولت چه می‌کند؟

با همه این‌ها، بالاخره آب نیازی نیست که بتوان با چیز دیگری جایگزین شود. مردم برای زندگی خود، صنایع برای کار خود و کشور برای توسعه و داشتن میزانی از رشد اقتصادی، به میزان خاصی از آب هم نیاز دارد. با این حساب، دولت امروز دارد چه کار می‌کند؟ واقعیت این است که دولت برای تأمین آب و جبران کمبودها دست بسته نیست. یک نمونه بسیار بارز این کار دولت، کشیدن خط لوله دوم انتقال آب از سد طالقان به تهران بود که دولت با درنظر گرفتن نیاز شدید آب تهران، به سرعت ۸ هزار میلیارد تومان اعتبار آن را تأمین کرد و ۳ ماه دیگر هم این پروژه به بهره‌برداری رسید. اما مسأله این است که وقتی سدهای کشور خالی است، طبیعتاً لوله‌ها هم خالی است و اگر لوله‌ای کشیده شود، آبی نیست تا منتقل شود.

ادامه در صفحه ۲